

บทบรรณาธิการ

คำกล่าวที่ว่า 'ปัญญาคืออาวุธ' อาจดูเป็นคำกล่าวที่สะท้อนแนวคิดการมองความรู้แบบดั้งเดิม แต่เมื่อพิจารณาเนื้อหาของผลงานที่วารสารศิลปศาสตร์ ได้ต้อนรับศักราชใหม่ 2566 ฉบับที่ 1 ฉบับพิเศษ ซึ่งเป็นฉบับพิเศษในวาระครบรอบ 60 ปี การสถาปนาคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และในความพิเศษของวารสารฉบับนี้ กองบรรณาธิการได้เปิดต้อนรับความหลากหลายของศาสตร์ภายใต้ Aim & Scope ของวารสารซึ่งมีทั้งหมด 30 ผลงาน อันประกอบด้วย ผลงานวิจัย 23 บทความ ผลงานวิชาการ 4 บทความ บทความปริทัศน์ 2 บทความ และบทวิจารณ์หนังสือ 1 ชิ้นงาน เราจะเห็นว่าการตีพิมพ์ผลงานทั้งหมดเป็นบ่อเกิดแห่งปัญญาอย่างแท้จริง

ปัญญาหรือความรู้ที่ได้จากการสารฉบับเปิดศักราช 2566 นี้ ได้นำเสนอปัญญาในรูปแบบหลากหลาย ผลงานวิจัยในฉบับนี้นำเสนอ 5 ประเด็นหลัก เริ่มด้วยกองทัพปัญญาด้านวรรณกรรมซึ่งนำทัพด้วย *ชูศักดิ์ ภัทรกุลวณิช* ที่ให้ภาพการอ่านไกลจากวิธีการอ่านของฟรังโก มอเรตตีสู่ความหมายที่ฉายภาพสถานะของผู้หญิงซึ่งสะท้อนจากชื่อนวนิยายไทยระหว่างปี พ.ศ. 2476-2497 งานรังสรรค์วรรณกรรมนำเสนอโดย *วัชรภรณ์ ดิษฐบ้าน* ที่ใช้คติชนเพื่อเชื่อมโยงนิทานสู่การนำเสนอความรู้ด้านสุขภาพผ่านการ์ตูนนิทานได้อย่างงดงาม นอกจากนี้ แง่มุมจากวรรณกรรมสู่ความสัมพันธ์ของการบริโภคแมลงกับวิถีชีวิตของตัวละครผ่านแนวคิดของ Robin Fox โดย *khomduen phothisuwan* และ *Prapaipan Aimchoo* และการแก้ปัญหาสัมพันธ์ภาพของคู่รักชายชาย โดย *นนทชัย ชูวรรณรักษ์* พัทธินิจ จินนุ่น และ *ปรียารัตน์ เชาวลิตรประพันธ์* ยังให้ความรู้ทั้งด้านองค์ประกอบหลัก ๆ ทางวรรณคดีและแนวคิดที่สะท้อนความจริงในหลากหลายมิติและร่วมสมัยได้อย่างลงตัว

กองทัพปัญญาในกลุ่มที่สองเป็นงานวิจัยที่สะท้อนลักษณะสังคม วัฒนธรรม และวิถีชีวิตในบริบทต่าง ๆ เช่น แนวคิด art criticism จากมุมมองของปรัชญา ประวัติศาสตร์ สังคมวิทยา และศิลปะจากสมัยศตวรรษที่ 18-21 โดย *Sebastien Tayac* การนัดหยุดงานของกลุ่มแรงงานในกรุงเทพฯ โดย *ธำรงค์ศักดิ์ เพชรเลิศอนันต์* และ *อนุสรณ์ ธรรมใจ* การปรับตัวด้านศิลปวัฒนธรรมของคนไทยเชื้อสายจีนของเมืองสุโขทัย โดย *พงษ์ทัช จิตวิบูลย์* และ *ปัญญา เทพสิงห์* มุมมองของเยาวชนของสงขลา ต่อวันตรุษจีน โดย *Kittinan Krueaphat* และ *Kasetchai Laeheem* ภูมิปัญญาท้องถิ่นกับอาหารพื้นถิ่นมอญของกลุ่มน้ำแมกลอง จังหวัดราชบุรี โดย *ปาจริย์ สุขภิรมย์* การอนุรักษ์เรือเหินของชุมชนศิรีวัง อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช โดย *เดโช แชน้ำแก้ว* และ *เชษฐา มุทะหมด* บทบาทของหมอมอไบไม่ในสังคมอีสานร่วมสมัย โดย *วรรณิก โพธิจักร* สุขภาพดีของคนกรุงเทพฯ โดย *ชลวิทย์ เจียรจิตต์* และความสัมพันธ์ทางสังคมของชุมชนกะเทยคาบาเรต์โชว์ ในสังคมไทยและเยอรมัน โดย *วัชรวุฒิ ชี้อัสตัย* *พัชรินทร์ สิริสุนทร*

และ จูานิดา บุญวรรณ ผู้นิพนธ์ได้นำเสนอแนวคิดตามบริบทของพื้นที่ที่ผู้อ่านให้เรียนรู้มุมมองที่สัมพันธ์กับความหลากหลายทางวัฒนธรรมและภูมิหลังทางสังคมได้อย่างชัดเจน

ความรู้ในกลุ่มที่ 3 ของผลงานวิจัยที่ได้จากวารสารฉบับนี้นำเสนอความสัมพันธ์ของสังคมที่มีต่อวิถีชีวิตของผู้คนยังคงมองผ่านมุมทางศาสนาได้ ดังจะเห็นได้จากงานวิจัยของ วรุณี เว้นบาป ที่ศึกษาบทบาทของศาสนาคริสต์ที่มีต่อพฤติกรรมของผู้ติดเชื้อเอชไอวี งานของ ชัยวัฒน์ มีสันฐาน ที่ชี้ให้เห็นบทบาทของศาสนาของประเทศมาเลเซียที่มีต่อการบริหารในระดับภาครัฐ

บทความวิจัยในบริบทห้องเรียนเป็นอีกมุมมองหนึ่งที่เชื่อมโยงเนื้อหาตามศาสตร์ต่าง ๆ สู่การเรียนการสอนที่ สุชาติ อิมสำราญ และ ขนบพร แสงวณิช ส่งผ่านงานวิจัยตามแนวคิดของ แฮร์โรว์สู่พัฒนาการด้านทักษะและคุณภาพการบัณฑิตงผลผลิตกันท์ของผู้เรียนในรายวิชาออกแบบ ผลงานวิจัยจากบริบทชั้นเรียนนับเป็นการก่อประโยชน์จากงานวิจัยที่สำคัญและสามารถนำไปสู่การพัฒนาสังคมในระยะยาวต่อไป

ในชุดความรู้จากผลงานวิจัยในกลุ่มที่ 5 ของวารสารฉบับนี้คือความเชื่อมโยงสู่การแปลและการวิเคราะห์ภาษาตามแนวคิดต่าง ๆ ผลงานวิจัยในฉบับนี้ประกอบด้วย จันทิมา จันทรา ทะคิโมะโตะ และ สมเกียรติ เชวงกิจวณิช ซึ่งเปิดเผยกลวิธีในการแปลวรรณกรรมเยาวชนจาก ภาษาญี่ปุ่นเป็นภาษาไทยให้มีความชัดเจน พนิดนันท์ เอี่ยมต่อม และ อัญชลี วงศ์วัฒนา นำเสนอวิธีการแปลชื่อภาพยนตร์จากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยตามแนวภาษาศาสตร์ปริชาน ณัฐวดี ก้อนทอง ศึกษากลวิธีการแปลคำที่เกี่ยวข้องกับคริสต์ศาสนาจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย ในนวนิยาย *A Single Thread* ของ Tracy Chevalier นอกจากนี้ วารสารฉบับนี้ได้เสนอความรู้ผ่านการวิเคราะห์ภาษาโดยใช้อุปลักษณ์เชิงวิพากษ์ในการศึกษาวาทกรรมข่าว โดย Siqi Yao การวิเคราะห์ Women's Novel Blurbs โดยใช้ Genre Analysis โดย Apisak Pupipat การวิเคราะห์ ความหมายของคำว่า ชื่น ในภาษาไทย โดย วิจารณ์ ศรีวิมล คเชนทร์ ัญศิริ และ นัทธนันท์ นาทประทาน ก่อพงศ์ วิชญากรณ์ ศึกษาวิถีโอเกมเพื่อสังเคราะห์ภาพรวมของแนวทางการศึกษา วิถีโอเกม ผลการวิเคราะห์ของงานกลุ่มนี้สะท้อนประเด็นความสอดคล้องของงานวิจัยในบริบทต่าง ๆ ทั้งในบริบทวิชาการและชีวิตประจำวันอย่างมีคุณค่า

นอกเหนือจากกองทัพนักวิจัยในสาขาต่าง ๆ แล้ว วารสารศิลปศาสตร์ฉบับนี้ยังนำเสนอความรู้จากแง่มุมของผลงานวิชาการ จำนวน 4 บทความ ที่เพิ่มเติมความรู้ในงานวิจัยโดยย้อนกลับมาหาแนวคิดทางทฤษฎีได้อย่างลึกซึ้ง เริ่มด้วย ธนภัส สนธิรักษ์ สร้อยสุตา ณ ระนอง ยุพกา พุกขิมา และ กุลธรรมา เศรษฐเสถียร ที่นำเสนอวิธีการสร้างอัตลักษณ์ท้องถิ่นในอุตสาหกรรม การท่องเที่ยวของประเทศญี่ปุ่น เสาวณิต จุลวงศ์ ขวณุกย์ประเด็นเศรษฐศาสตร์การเมืองที่ถอดรหัส จากเรื่องสั้น ธงชัย แซ่เจี๋ย อภิปรายการดัดแปลงวรรณคดีไทยในวัฒนธรรมประชานิยม และ รุ่งฤดี แผลงศร วิเคราะห์กลวิธีการเขียนเชื่อมโยงย่อหน้าจากงานเขียนสารคดี ก้าวได้ว่า บทความวิชาการทั้งหมดนี้จะนำไปสู่การวิจัยในแง่มุมต่าง ๆ ได้อีกในอนาคต

ชุมทรัพย์ทางปัญญาที่วารสารศิลปศาสตร์มอบให้ในฉบับนี้จบลงด้วย บทความปริทัศน์ 2 บทความ และบทวิจารณ์หนังสือ 1 เรื่อง โดยบทความปริทัศน์นั้น *เผ่าไทย สีนอำพล* ได้วิเคราะห์ความรู้ด้านภูมิศาสตร์น้ำในประเทศไทยตั้งแต่ช่วงทศวรรษ 2010 จนถึงปัจจุบัน และ *ณัฐวิมล โภคาพานิชวงศ์* ได้สำรวจความยากจนตามวิธีวิทยา และท้ายสุดของวารสารฉบับนี้ *Morragotwong Phumplab* ได้เสนอมุมมองต่อหนังสือ *Like Froth Floating on the Sea: The World of Pirates and Seafarer in Late Imperial South China* (Antony, 2003) ผลงานทั้งหมดนี้สามารถสร้างความรู้ในการแก้ปัญหาสำคัญของประเทศชาติได้อีกต่อไป ทั้งในเรื่องการบริหารและการจัดการน้ำ การแก้ปัญหาความยากจน และการสร้างสังคมที่สงบสุข

กองบรรณาธิการหวังเป็นอย่างยิ่งว่ากลุ่มผู้อ่านของเราจะได้ประโยชน์จากการนำเสนอองค์ความรู้ในทุกประเภทในวารสารฉบับพฤศจิกายนนี้ ความรู้ที่ได้อาจเป็นมุมมองเดียวกับมุมมองหรือวิธีวิทยาที่ท่านผู้อ่านเลือกใช้ หรือ เชื่อว่าจะใช้ หรืออาจเป็นความรู้บางประเด็นที่ชวนคิดให้เห็นแง่มุมของความต่างหรือความหลากหลาย อย่างไรก็ตาม ทั้งความรู้ร่วมและความรู้ที่หลากหลายต่างก่อให้เกิดชุมทรัพย์ทางปัญญาอันมีค่าที่มีอาจประมาณได้ ในฐานะของผู้ส่งสารวารสารศิลปศาสตร์หวังว่าชุดความรู้ ชุดปัญญาในฉบับพฤศจิกายนนี้ที่นำเสนอเปิดศักราช 2566 ในวารสารศิลปศาสตร์ ฉบับที่ 1 นี้จะช่วยรังสรรค์การเติบโต หน้าที่และความรับผิดชอบของพวกเรา ผู้พิมพ์ และผู้อ่านทุกท่านตามพันธกิจของชุมชนวิชาการของเราได้ เป็นอย่างดี

กองบรรณาธิการขอขอบพระคุณผู้พิมพ์ทุกท่าน ความเชื่อมั่นของท่านคือกำลังใจของเราในการทำหน้าที่ในการสนับสนุนให้ท่านมีผลงานที่ได้มาตรฐานตามหลักวิชาการอย่างสูงสุด กองบรรณาธิการขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิ ที่ปรึกษาและกรรมการวารสารฯ ทุกท่าน ที่ร่วมแรงร่วมใจ ในการสรรค์สร้างผลงานทางปัญญาของวารสารศิลปศาสตร์ทั้งในฉบับนี้และฉบับอื่น ๆ ด้วยดีเสมอมา การเสียสละเวลาอันมีค่าของท่าน กำลังกาย ความรู้ความสามารถของท่านช่วยเหลือหล่อหลอมให้วารสารของเราได้มีโอกาสในการทำหน้าที่สนับสนุนการสร้างผลงานวิชาการที่มีคุณภาพสู่การตีพิมพ์ครั้งนี้ ไม่มีอะไรจะยิ่งใหญ่เกินกว่าความภาคภูมิใจที่วารสารศิลปศาสตร์และทุกๆ ท่าน มาร่วมสร้างความแข็งแกร่งทางวิชาการให้กับประเทศชาติของเราให้ได้มีโอกาสเติบโตในชุมชนวิชาการในระดับนานาชาติในอนาคต นี่คือการมุ่งมั่นของเรา วารสารศิลปศาสตร์

เสนอห์ ทองรินทร์ และ สุภินดา รัตนตั้งตระกูล
บรรณาธิการประจำฉบับ